

VIII. ZMARLI

O. Rinaldo Falsini OFM (1924-2008)

Rankiem 3 maja 2008 r. Kuria Prowincjalna Franciszkanów w Toskanii podała do wiadomości informację o śmierci znanego wielu w Italii i poza jej granicami liturgisty o. Rinaldo Falsini. Obrzędowi pogrzebowym w dniu 5 maja w kościele przy klasztorze św. Franciszka w Fiesole przewodniczył abp franciszkański Marco Dino Brogi. Czasopismo „Vita Pastorale” wydawane przez Paulistów w numerze 6 z 2008 r. podało wiele informacji o życiu zmarłego liturgisty, który od 1984 r. pisał w rubryce tego czasopisma „Le nostre liturgie”. Jeden z artykułów o o. Falsinim nosi tytuł „Życie dla reformy liturgicznej”.

O. Rinaldo urodził się w Banzena-Bibbiena (Ar) 10 września 1924 r. w głęboko wierzącej rodzinie, z której Pan Bóg powołał do życia konsekrowanego jego brata Benigna i siostrę Rinaldę. Po pierwszych latach formacji w Zakonie Braci Mniejszych w Toskanii, o. Rinaldo kontynuował studia na Antonianum w Rzymie, gdzie w 1952 r. uzyskał doktorat z teologii dogmatycznej.

Po uzyskaniu doktoratu wykładał na studiach teologicznych najpierw w Sienie, a potem w Fiesole. Następnie studiował w l'Institut Supérieur de Liturgie w Paryżu, gdzie w 1962 r. uzyskał magisterium z liturgiki.

W 1958 r. został wezwany przez o. Agostino Gemelli OFM do Mediolanu, by być asystentem Opera della Regalità di Nostro Signore Gesù Cristo. Zadaniem tego dzieła jest proponowanie pogłębiania poznania liturgii wśród ludu. Te zadania pełnił o. Falsini przez prawie 40 lat. We współpracy z Centro di azione liturgica przygotowywał roczne zjazdy liturgiczne. Staraniem o. Falsiniego zostało wydanych 36 tomów zawierających materiały z tych zjazdów.

Na rozpoczęcie Soboru Watykańskiego II dzięki staraniom o. Ferdinando Antonellego OFM o. Falsini został mianowany członkiem sekretariatu soborowej Komisji liturgicznej jako archiwista i pisarz. Przez szereg lat był konsultorem w trzech grupach studyjnych „Consilium” – posoborowej Rady ds. wprowadzenia Konstytucji o liturgii świętej. Pracował także jako ekspert i członek grupy tłumaczy Episkopatu Włoskiego. Od 1974 r. był członkiem Narodowej Rady ds. Duszpasterstwa Liturgicznego, Muzyki i Sztuki Konferencji Episkopatu Włoskiego. W 1975 r. założył czasopismo „Testimoni nel mondo”. Od 1984 r. był redaktorem miesięcznika „Vita Pastorale”, współdyrektorem czasopisma „Rivista di Pastorale Liturgica”, teologiem opiniującym pism „Famiglia Cristiana” i „Jesus” oraz konsultorem wydawnictwa Edizioni San Paolo. W czasie intensywnej pracy dla Opera della Regalità w Mediolanie, podejmował obowiązki wykładowcy teologii w Uniwersytecie katolickim Sacro Cuore w Mediolanie, wykładowcy liturgiki w Istituto regionale lombardo di pastorale i wykładowcy teologii ekumenicznej w Istituto di studi w Wenecji.

Solidna wiedza o. Rinaldo okazała się w licznych artykułach publikowanych w czasopismach: „Studi Francescani”, „Rivista Liturgica”, „La Maison-Dieu”, „Ephemerides Liturgicae”, „Concilium”, „Vita e Pensiero”, „Rivista del Clero Italiano”, „Settimana”, „Vita Pastorale”; przez długie lata był dyrektorem pism „Testimoni nel mondo” i „Rivista di Pastorale Liturgica”.

Prócz artykułów o. Falsini napisał wiele książek i haseł do encyklopedii. Przykładowo podajemy szereg jego publikacji książkowych:

Perché la riforma liturgica? (razem z Morganti M., Piacentini A.) Edizioni Massimo Milano 1969.

La Cresima sigillo dello Spirito: Commento al nuovo rito e saggio teologico-pastorale, Edizioni Opera della Regalita, Milano 1972.

Iniziazione cristiana, Edizioni Vita e Pensiero, Milano 1977.

Iniziazione alla Bibbia. Linee di storia della salvezza, Edizioni Vita e Pensiero, Milano 1979.

Il sacramento della penitenza per una rinnovata celebrazione, Edizioni Opera della Regalita, Milano 1981.

Per celebrare l'eucarestia. Introduzione generale del messale romano, San Paolo Edizioni, Cinisello Balsamo 1987.

Introduzione alla Bibbia. Guida alla storia della salvezza, Edizioni Vita e Pensiero, Milano 1988.

Il battesimo dei bambini. Catechesi ai genitori, San Paolo Edizioni, Roma 1990.

Introduzione alla Bibbia. Guida alla storia della salvezza, Edizioni Vita e Pensiero, Milano 1991.

L'eucarestia domenicale. Tra teologia e pastorale, San Paolo Edizioni, Cinisello Balsamo 1995.

La liturgia. Risposta alle domande più provocatorie, San Paolo Edizioni, Cinisello Balsamo 1998.

Rendiamo grazie. Commento ai prefazi dell'anno liturgico, Centro Eucaristico 2001.

Nel rinnovamento liturgico il passaggio dello Spirito. Saggi raccolti in occasione del 75° genetliaco dell'autore, Edizioni CLV, Roma 2001.

Gesti e parole della messa. Per la comprensione del mistero celebrato, Edizioni Ancora, Roma 2001.

Penitenza e riconciliazione nella tradizione e nella riforma conciliare. Riflessioni teologiche e proposte celebrative, Edizioni Ancora, Roma 2003.

L'assemblea eucaristica cuore della domenica, Edizioni Ancora, Roma 2004.

Riforma liturgica e Vaticano II: un testimone racconta (razem z Monzio Compagnoni Giordano), Edizioni Ancora, Roma 2005.

Parole come pietre. I detti «scandalosi» di Gesù, Edizioni Ancora, Roma 2007.

Dwie jego książki ukazały się w polskim przekładzie. Są to:

Liturgia: Odpowiedzi na trudne pytania, Wydawnictwo „M”, Kraków 2002.

Gesty i słowa Mszy Świętej. Aby lepiej je rozumieć, Wydawnictwo Franciszkanów Bratni Zew, Kraków 2006.